

Priopćenje za medije

City of Vienna | International Offices – Zagreb

12. kolovoza 2024.

Sveučilište u Beču provelo studiju o utjecaju umjetničke izložbe na ljudsko ponašanje i razmišljanje

Znanstvenici sa Sveučilišta u Beču novom su studijom dokazali da posjet umjetničkoj izložbi ljude može učiniti obazrivijima i tolerantnijima.

Međunarodni znanstveni tim pod vodstvom Sveučilišta u Beču nedavno je u suradnji s Bečkim katedralnim muzejom Dom Museum Wien proveo istraživanje o utjecaju umjetničkih izložaba na ljudsku empatiju te eventualnu promjenu stavova i obrazaca ponašanja. Pokazalo se da proučavanje izložbe smanjuje ksenofobiju, a povećava prihvaćanje imigracije. Uočeno je i koliko dugo novonastale promjene traju. Njihovu je studiju objavilo Američko udruženje psihologa, točnije časopis „[Psychology of Aesthetics, Creativity, and the Arts](#)“.

Umjetnike, umjetničke institucije, ali i lokalne vlasti sve više zanima odgovor na pitanje u kojoj mjeri umjetnost ljude čini svjesnijima i empatičnijima te ima li ona doista moć mijenjanja ljudskih stavova kada su u pitanju aktualni društveni izazovi kao što su klimatske promjene i dolazak izbjeglica.

Činjenica je da se pogled na umjetnost u posljednje vrijeme promijenio. Umjetnost više nije samo jedna od aktivnosti u slobodno vrijeme, već je izvor znanja i doprinos duševnom zdravlju kako pojedinca, tako i samog društva. Iako je zanimanje za ovu temu itekako veliko, još uvijek ne postoji dovoljno podataka koji bi svjedočili utjecaju umjetnosti na način razmišljanja i ponašanje čovjeka. Iz tog je razloga skupina međunarodnih znanstvenika, predvođena Sveučilištem u Beču, odlučila saznati čini li promatranje umjetničkog djela doista razliku i ako da, u kojoj mjeri i koliko dugo.

Voditelji studije ispitivali su iskustva posjetitelja izložbe „Pokaži mi svoju ranu“ u Bečkom katedralnom muzeju Dom Museum Wien. Ideja ove izložbe bila je ujediniti suvremenu i povijesnu umjetnost na temu ranjivosti kako bi se posjetitelje potaknulo da promisle o središnjem problemu čovječanstva.

Ispitivanje sudionika studije provedeno je u dvije faze. Istraživački tim prvo je zaustavljao osobe koje su prolazile pored navedenog muzeja s pitanjem žele li sudjelovati u istraživanju u zamjenu za besplatnu ulaznicu u muzej odnosno posjet izložbi. Osobe koje su pristale sudjelovati znanstvenici su anketirali ne bi li zabilježili njihovu razinu empatije i ksenofobije te spremnost da prihvate izbjeglice u svojoj zemlji. Ispitanici su anketirani tjedan dana prije i

poslije izložbe kako bi se mogla utvrditi razlika u odgovorima, a ona je zaista uočena. Nakon izložbe primijećeno je povećano prihvaćanje migranta te niža razina ksenofobije.

U drugoj fazi studije stručnjake je zanimalo kako je posjet izložbi utjecao na svakodnevni život ispitanika te koliko se dugo taj utjecaj zadržao. Pokazalo se da su sudionici nakon posjeta izložbi nastojali razmišljati otvorenije, više pomagati drugima te biti obzirni prema tuđim osjećajima. Osim toga, počeli su više misliti na sebe.

Rezultati istraživanja dokazuju da čak i kratak posjet izložbi, osobito izložbi posvećenoj rješavanju društvenih izazova, može dovesti do zamjetne trajne pozitivne promjene, a čak i ako je učinak kratkog djelovanja, on je pozitivne naravi i mijenja obrasce ljudskog ponašanja i razmišljanja. Pretpostavimo li, dakle, da tisuću ljudi istog dana posjeti umjetničku izložbu sličnog karaktera, dolazimo do zaključka da će ti isti ljudi toga dana više razmišljati o drugima i pokazati više tolerancije i otvorenosti, a to može imati itekako velik učinak. Sve navedeno, tvrde začetnici ove studije, uzbudljiv je dokaz o ulozi umjetnosti koju bi mogla igrati u društvu te tako postati osnova za daljnja istraživanja.

Umjetnost se također pokazala kao pouzdano sredstvo kada je riječ o rasvjetljavanju socijalnih pitanja, a primjer su upravo migranti i izbjeglice. Aktualni Venecijanski bijenale otvoren pod nazivom „Stranci posvuda“ nedavno je prouzročio brojne rasprave o utjecaju umjetnosti na stavove ljudi prema imigraciji.

Ova je zanimljiva studija također polučila suradnju znanosti i umjetnosti koja se danas rijetko viđa. Odlična je vijest da će istraživački i kustoski tim provesti još jednu studiju u vezi s novom izložbom na temu besmrtnosti koja se u istom muzeju može pogledati do 25. kolovoza 2024.

Slika 1: Umjetnost je pouzdano oruđe za razjašnjenje brojnih društvenih tema

© Pexels / Una Laurencic

Kontakt

Lara Kuš

Suradnica za odnose s javnošću i medijima

Međunarodni ured Grada Beča u Zagrebu

Miramarska cesta 24 / 9. kat, 10000 Zagreb

E kus@viennaoffices.hr

T +385 1 646 26 24

M +385 99 573 51 85

www.viennaoffices.hr

<https://www.facebook.com/viennaofficeZG>

https://www.instagram.com/viennaoffices_zagreb/